

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Ν. ΓΟΥΔΗ

ΠΡΩΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΤΥΠΟΥ ΚΛΑΣΣΙΚΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΚΑΙ
ΠΡΩΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΤΗΣ ΒΑΡΒΑΚΕΙΟΥ ΠΡΟΤΥΠΟΥ ΣΧΟΛΗΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ

Ο

ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ

(II 34-46)

ΚΕΙΜΕΝΟΝ ΜΕΤ' ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

ΕΚΔΟΣΙΣ Ε΄.

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ ΣΤ' ΤΑΞΕΩΣ
ΤΩΝ ΕΞΑΤΑΞΙΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ ΚΑΠ.

Τιμάται μετὰ τοῦ βιβλίου καὶ φόρου, Ἄν. δαν.	4.50
Τιμὴ λειανικῆς πωλήσεως	2.90
Ἄξια βιβλιοσήμου	1.20
Φόρος Ἄν. Δαν.	0.40
Ἄριθμὸς ἀδείας κυκλοφορίας	$\frac{71819}{12838}$

Ἀντίτυπα 2.000

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΓΕΩΡΓ. Π. ΞΕΝΟΥ
9 — ΒΙΡΓΙΝΙΑΣ ΜΠΕΝΑΚΗ — 9
1938

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Ν. ΓΟΥΔΗ

ΠΡΩΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΤΥΠΟΥ ΚΛΑΣΣΙΚΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΚΑΙ
ΠΡΩΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΤΗΣ ΒΑΡΒΑΚΕΙΟΥ ΠΡΟΤΥΠΟΥ ΣΧΟΛΗΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ

Ο

ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ

(II 34-46)

ΚΕΙΜΕΝΟΝ ΜΕΤ' ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

ΕΚΔΟΣΙΣ Ε΄.

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ ΣΤ' ΤΑΞΕΩΣ
ΤΩΝ ΕΞΑΤΑΞΙΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ ΚΑΠ.

Ἀντίτυπα 2.000

— 0 —

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΓΕΩΡΓ. Π. ΞΕΝΟΥ

9 — ΒΙΡΓΙΝΙΑΣ ΜΠΕΝΑΚΗ — 9

1938

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Ν. ΤΟΥΔΗ
ΠΡΩΤΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ ΤΟΥ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΚΔΟΣΤΕΥΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΝ ΤΗΣ ΒΑΡΒΑΡΙΩΝ ΔΕΥΤΕΡΩΝ ΣΧΟΛΩΝ

ΠΑΤΑΡΩΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ

ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ

11 34-401

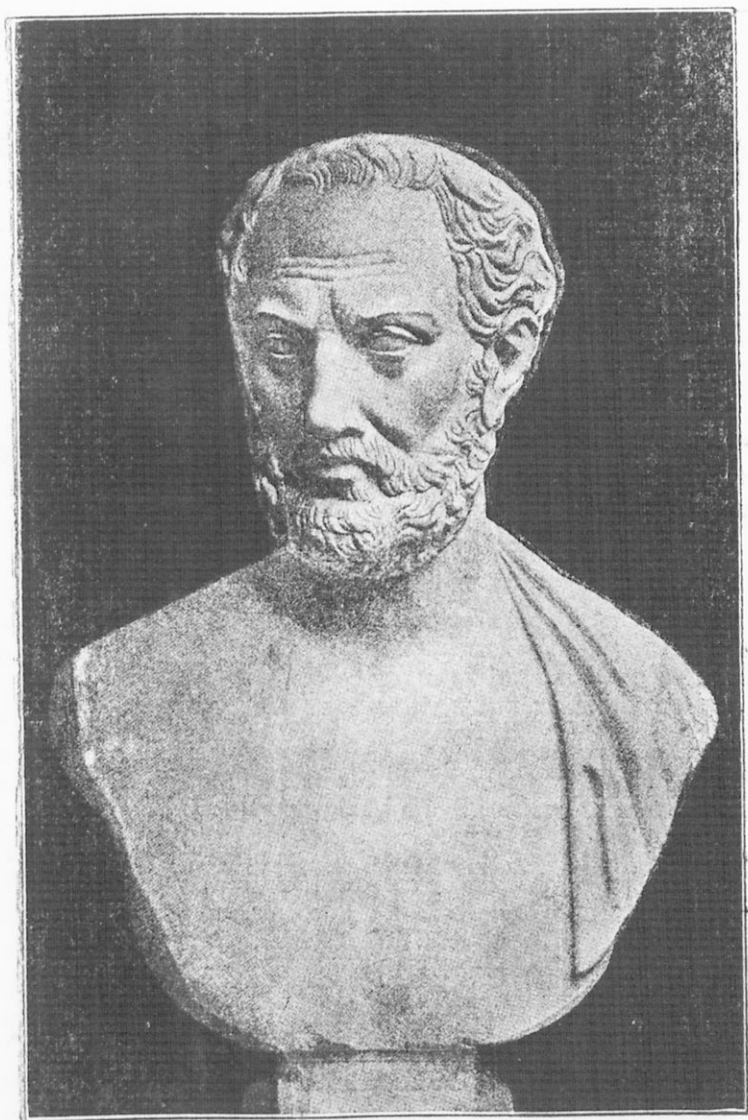
ΚΩΜΕΝΟΝ ΜΕΤ' ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

ΕΡΔΟΞΙΣ Ε.

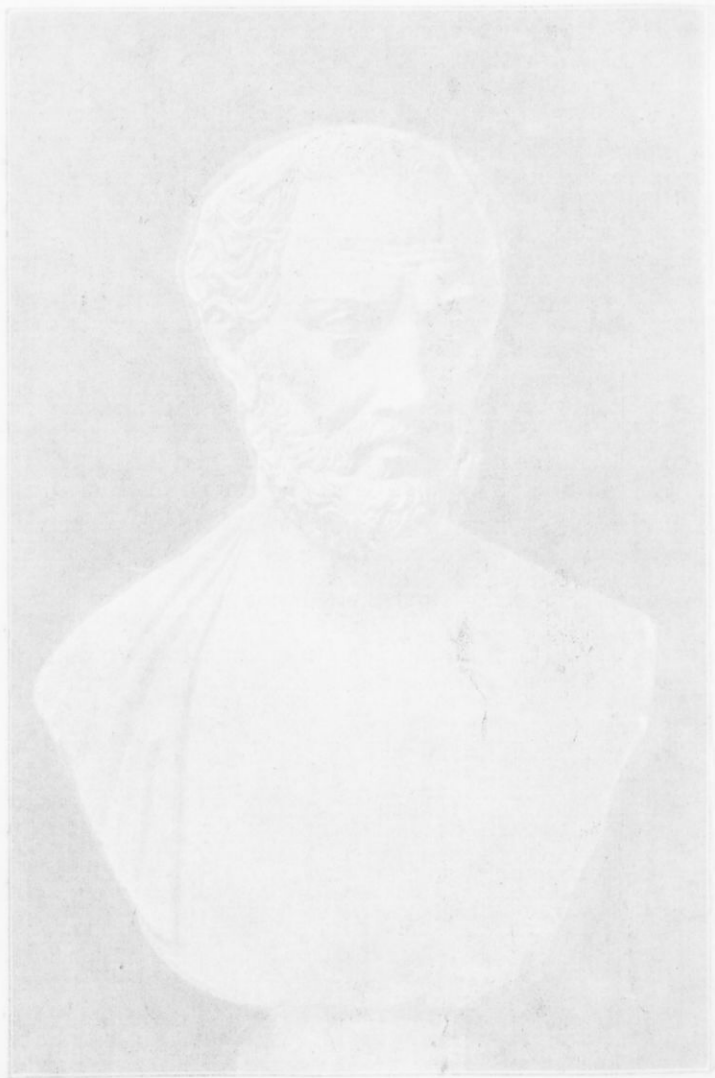
ΠΡΟΣ ΧΡΗΜΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΤ' ΑΓΩΓΗΣ
ΤΩΝ ΒΕΒΑΤΩΝ ΤΥΜΑΧΙΩΝ ΚΑΙ

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1906

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΓΕΩΡΓ. Π. ΣΕΝΟΥ
2 - ΒΙΒΛΙΟΤΗΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΝ - 2

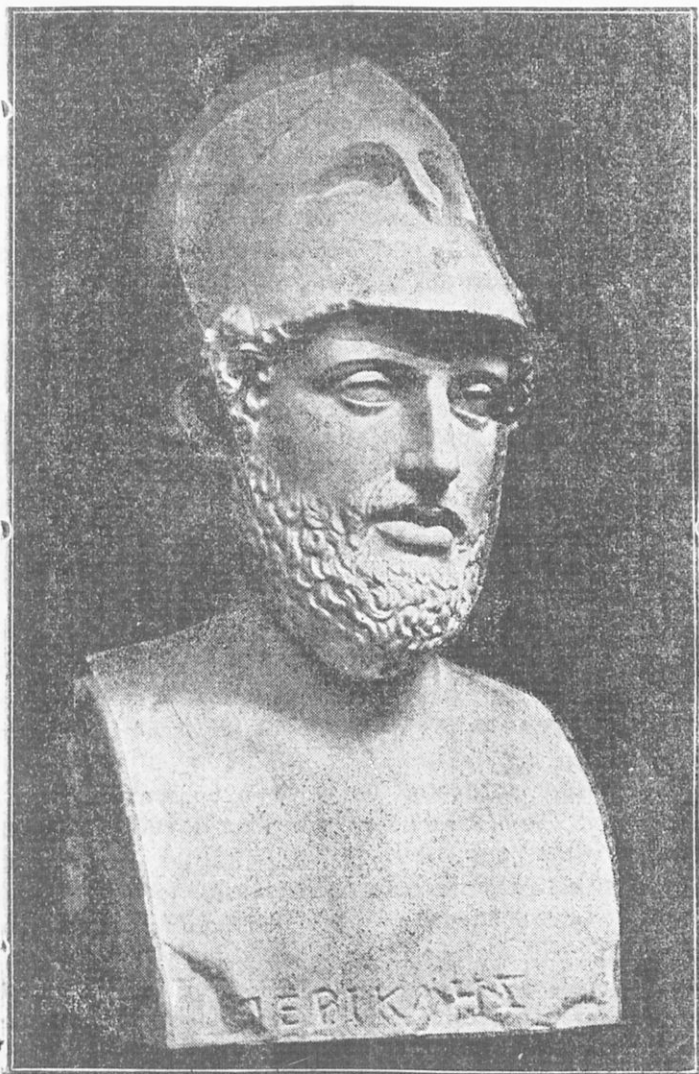

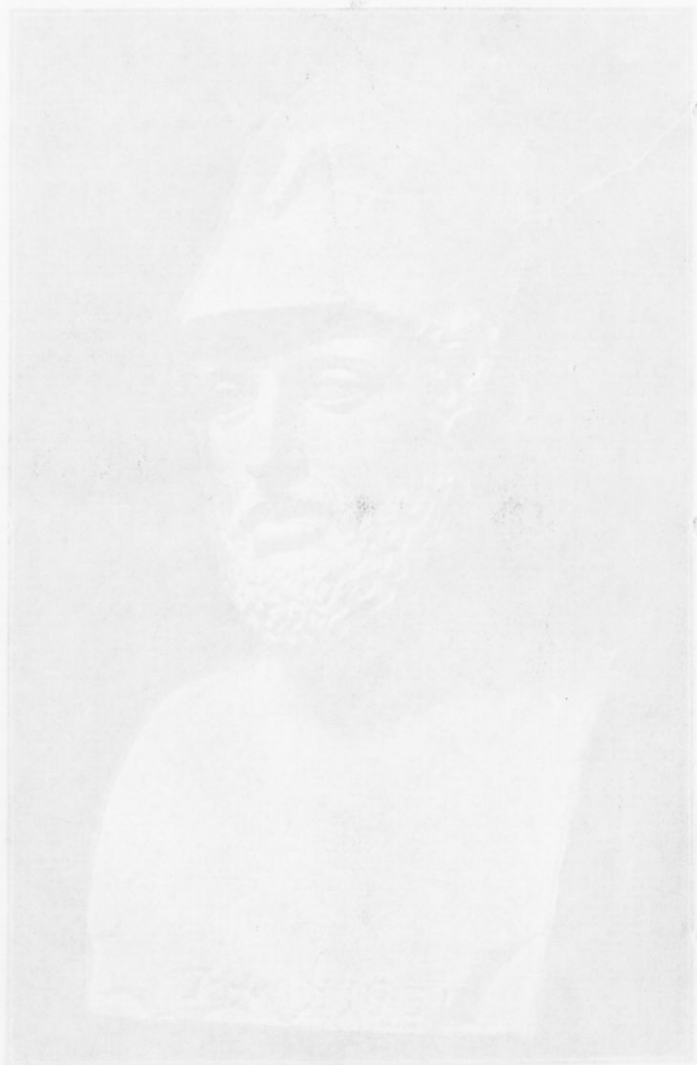
ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΣ

ΣΟΚΡΑΤΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΟΙ ΕΠΙΤΑΦΙΟΙ

Οί ἐπιτάφιοι προήλθον κατὰ μικρὸν ἐκ τῶν θρήνων τῶν νεκρῶν· ὁ θρήνος τοῦ νεκροῦ ἦτο ἀνέκαθεν ἐν Ἑλλάδι ἀπαραίτητον στοιχεῖον τῆς ταφῆς, Ὅμ. Ψ 9 *Πάτροκλον κλαίωμεν*· ὁ γὰρ *γέρας ἐστὶ θανόντων*. Ἐν τούτῳ οἱ θρηνοῦντες ὕμνουν τὰς ἀρετὰς τοῦ ἀποθανόντος Ὅμ. Τ 295·300, Χ 424 - 6, 431 - 6, Ψ 16, Ω 725 - 45, 748 - 59, 762 - 75. Ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν ταφὴν οἱ συγγενεῖς συνερχόμενοι εἰς περίδειπνον ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἀποθανόντος ὕμνουν τὰς ἀρετὰς αὐτοῦ λέγοντες πᾶν ὅ,τι ἔφερεν εἰς ἔπαινον ἐκείνου, καὶ φαῦλος ἐὰν ἦτο. Ἐντεῦθεν περὶ τῶν σφόδρα πονηρῶν καὶ οὐδὲ τοῦ τυχόντος ἐπαίνου ἀξίων ἐλέγετο ἡ παροιμία : *οὐκ ἂν ἐπαινεθῆῖς οὐδ' ἐν περιδείπνῳ*. Οἱ ἔπαινοι ἐσκόπουν νὰ διαθέτωσιν εὐμενῶς τὰς ψυχὰς τῶν ἀποθανόντων πρὸς τοὺς ἐπιζῶντας καὶ ἀποτρέπωσιν ἀπ' αὐτῶν πᾶσαν κακόβουλον καὶ κακοποιὸν ἐπίδρασιν ἐκείνων.

Ἐκ τῶν ἐπαίνων τούτων προήλθον δύο εἶδη τῆς λυρικῆς ποιήσεως, οἱ **θρήνοι** (ἡμετ. Λυρ. Ἀνθ. 219 - 21, 234) καὶ τὰ **ἐγκώμια**, ὧν ἀρχαιότατον εἶναι τὸ τοῦ Σιμωνίδου εἰς τοὺς ἐν Θερμοπύλαις πεσόντας (αὐτόθι 218), πρὸς δὲ καὶ οἱ **ἐπιτάφιοι**, ῥητορικοὶ λόγοι. Ἀλλὰ καὶ πρὸ τοῦ Σιμωνίδου ὁ Ἡσίοδος ἐν Ἔ. κ. Ἡ. 654 . . . ἀφηγεῖται ὅτι κατὰ τοὺς ἐν Χαλκίδι ἐπιταφίους ἀγῶνας τοῦ Χαλκιδέως Ἀμφιδάμαντος νικήσας δι' ὕμνου πρὸς τὸν νεκρὸν ἀπεκόμισεν ὡς ἔπαθλον τρίποδα. Οἱ ἐπιτάφιοι ἀνήκουσιν εἰς τοὺς **ἐπιδεικτικούς** (ῥητορ. λόγους) καὶ ὑποδιαιροῦνται εἰς δύο εἶδη, 1) εἰς ἐπιταφίους πρὸς τιμὴν ὄλου τινός, πόλεως, δήμου, τῶν ἐν πολέμῳ πεσόντων κλπ., καὶ 2) εἰς ἐπιταφίους πρὸς τιμὴν ἀτόμου, ὡς τοῦτο συνήθως γίνεται ἐν εἰρήνῃ. Σήμερον ἔχομεν τρία εἶδη τοιούτων λόγων, τοὺς **ἐπικηδεῖους**, τοὺς **ἐπιταφίους** καὶ τοὺς **ἐπιμνημοσύνους**. Ἐπιταφίων ἕκαμνον χρῆσιν καὶ οἱ Ἀθηναῖοι πρὸς τιμὴν τῶν ὑπὲρ πατρίδος πεσόντων, θὰ ἴδωμεν πῶς.

ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ

Βιβλ. II.

34. Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χειμῶνι οἱ Ἀθηναῖοι τῷ πατρίῳ νόμῳ
 2 χρώμενοι δημοσίᾳ ταφὰς ἐποιήσαντο τῶν ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ πρώτων
 ἀποθανόντων τρόπῳ τοιῷδε. | τὰ μὲν ὁσαῦτα προτίθενται τῶν ἀπογε-
 νομένων πρότερον σκηρὴν ποιήσαντες, καὶ ἐπιφέρει τῷ αὐτοῦ ἕκα-
 3 στος ἦν τι βούληται· ἐπειδὴν δὲ ἡ ἐκφορὰ ἦ, λάφνακας κυπαρισ-
 σίνας ἄγουσιν ἅμαζα φυλῆς ἐκάστης μίαν· ἔνεστι δὲ τὰ ὁσαῦτα ἢς
 4 ἕκαστος ἦν φυλῆς. μία δὲ κλίνη κενὴ φέρεται ἐστρωμένη τῶν ἀφα-
 νῶν, οἳ ἂν μὴ εὐρεθῶσιν ἐς ἀναίρεσιν. ξυνεκφέρει δὲ ὁ βουλόμενος
 καὶ ἀστῶν καὶ ξένων, καὶ γυναῖκες πάρεισιν αἱ προσήκουσαι ἐπὶ
 5 τὸν τάφον ὀλοφυρόμεναι. | τιθέασιν οὖν ἐς τὸ δημόσιον σῆμα, ὃ
 ἔστιν ἐπὶ τοῦ καλλίστου προαστίου τῆς πόλεως, καὶ αἰεὶ ἐν αὐτῷ
 θάπτουσι τοὺς ἐκ τῶν πολέμων πλὴν γε τοὺς ἐν Μαραθῶνι· ἐκείνων
 δὲ διαπρηπὴ τὴν ἀρετὴν κρίναντες αὐτοῦ καὶ τὸν τάφον ἐποίησαν. |
 6 ἐπειδὴν δὲ κρύψωσι γῆ, ἀνὴρ ἤρημένος ὑπὸ τῆς πόλεως, ὅς ἂν
 γνώμη τε δοκῇ μὴ ἀξύνετος εἶναι καὶ ἀξιώσει προήκη, λέγει ἐπ' αὐ-
 7 τοῖς ἐπαινον τὸν πρέποντα· μετὰ δὲ τοῦτο ἀπέρχονται. | ὧδε μὲν
 θάπτουσι· καὶ διὰ παντὸς τοῦ πολέμου, ὅποτε ξυμβαίῃ αὐτοῖς,
 8 ἐχρῶντο τῷ νόμῳ. | ἐπὶ δ' οὖν τοῖς πρώτοις τοῖσδε Περικλῆς ὁ
 Ξανθίππου ἠρέθη λέγειν καὶ ἐπειδὴ καιρὸς ἐλάμβανε, προελθὼν ἀπὸ
 τοῦ σήματος ἐπὶ βῆμα ὑψηλὸν πεποιημένον, ὅπως ἀκούοιτο ὡς ἐπὶ
 πλεῖστον τοῦ ὁμίλου, ἔλεγε τοιάδε.

35. »Οἱ μὲν πολλοὶ τῶν ἐνθάδε εἰρηκότων ἤδη ἐπαι-
 νοῦσι τὸν προσθέντα τῷ νόμῳ τὸν λόγον τόνδε, ὡς καλὸν
 ἐπὶ τοῖς ἐκ τῶν πολέμων θαπτομένοις ἀγορευεσθαι αὐτόν. |

ἔμοι δ' ἀρκοῦν ἂν ἐδόκει εἶναι ἀνδρῶν ἀγαθῶν ἔργα γενο-
 μένων ἔργα καὶ δηλοῦσθαι τὰς τιμὰς, οἷα καὶ νῦν περὶ τὸν
 τάφον τόνδε δημοσίᾳ παρασκευασθέντα ὄρατε, καὶ μὴ ἐν ἐνὶ
 ἀνδρὶ πολλῶν ἀρετὰς κινδυνεύεσθαι εὖ τε καὶ χεῖρον εἰπόντι
 πιστευθῆναι. | χαλεπὸν γὰρ τὸ μετρίως εἰπεῖν, ἐν ᾧ μόλις 2
 καὶ ἡ δόκησις τῆς ἀληθείας βεβαιοῦται. ὁ τε γὰρ ξυνειδῶς
 καὶ εὖνους ἀκροατῆς τάχ' ἂν τι ἐνδεσετέρως πρὸς ἃ βούλε-
 ταί τε καὶ ἐπίσταται νομίσειε δηλοῦσθαι, ὁ τε ἄπειρος ἔστιν
 ἃ καὶ πλεονάζεσθαι, διὰ φθόνον, εἴ τι ὑπὲρ τὴν ἑαυτοῦ φύ-
 σιν ἀκούοι. | μέχρι γὰρ τοῦδε ἀνεκτοὶ οἱ ἔπαινοί εἰσι περὶ
 ἑτέρων λεγόμενοι, ἐς ὅσον ἂν καὶ αὐτὸς ἕκαστος οἴηται ἱκα-
 νὸς εἶναι δοῦσά τι ὧν ἤκουσε. τῷ δ' ὑπερβάλλοντι αὐτῶν
 φθονοῦντες ἤδη καὶ ἀπιστοῦσιν. | ἐπειδὴ δὲ τοῖς πάλαι οὖ- 3
 τως ἐδοκιμάσθη ταῦτα καλῶς ἔχειν, χρὴ καὶ ἐμὲ ἐπόμενον
 τῷ νόμῳ πειραῖσθαι ὑμῶν τῆς ἐκάστου βουλήσεώς τε καὶ
 δόξης τυχεῖν ὡς ἐπὶ πλεῖστον.

36. » Ἀρξομαι δὲ ἀπὸ τῶν προγόνων πρῶτον. δίκαιον
 γὰρ αὐτοῖς καὶ πρέπον δὲ ἅμα ἐν τῷ τοιῷδε τὴν τιμὴν ταύ-
 την τῆς μνήμης δίδοσθαι. τὴν γὰρ χώραν αἰεὶ οἱ αὐτοὶ οἰ-
 κοῦντες διαδοχῇ τῶν ἐπιγιγνομένων μέχρι τοῦδε ἔλευθέραν
 δι' ἀρετὴν παρέδωσαν. | καὶ ἐκεῖνοί τε ἄξιοι ἐπαίνου καὶ ἔτι 2
 μᾶλλον οἱ πατέρες ἡμῶν κτησάμενοι γὰρ πρὸς οἷς ἐδέξαντο
 ὄσπην ἔχομεν ἀρχὴν οὐκ ἀπόνως ἡμῖν τοῖς νῦν προσκατέλι-
 πον. | τὰ δὲ πλείω αὐτῆς αὐτοὶ ἡμεῖς οἶδε οἱ νῦν ἔτι ὄντες 3
 μάλιστα ἐν τῇ καθεστηκυίᾳ ἡλικίᾳ ἐπηυξήσαμεν, καὶ τὴν
 πόλιν τοῖς πᾶσι παρεσκευάσαμεν καὶ ἐς πόλεμον καὶ ἐς εἰρή-
 νην αὐταρκεστάτην. | ὧν ἐγὼ τὰ μὲν κατὰ πολέμους ἔργα, 4
 οἷς ἕκαστα ἐκτίθη, ἢ εἴ τι αὐτοὶ ἢ οἱ πατέρες ἡμῶν βάρ-
 βαρον ἢ Ἑλληνα πολέμιον ἐπιόντα προθύμως ἡμυνάμεθα,
 μακρογορεῖν ἐν εἰδόσιν οὐ βουλόμενος, ἑάσω· ἀπὸ δὲ οἷας
 τε ἐπιτηδεύσεως ἤλθομεν ἐπ' αὐτὰ καὶ μεθ' οἷας πολιτείας
 καὶ τρόπων ἐξ οἷων μεγάλα ἐγένετο, ταῦτα δηλώσας πρῶ-
 τον εἶμι καὶ ἐπὶ τὸν τῶνδε ἔπαινον, νομίζων ἐπὶ τε τῷ πα-

ρόντι οὐκ ἂν ἀπρεπῆ λεχθῆναι αὐτὰ καὶ τὸν πάντα ὄμιλον καὶ ἀστῶν καὶ ξένων ξύμφορον εἶναι αὐτῶν ἐπακοῦσαι.

37. »Χρώμεθα γὰρ πολιτεία οὐ ζηλοῦση τοὺς τῶν πέλας νόμους, παράδειγμα δὲ μᾶλλον αὐτοὶ ὄντες τινὶ ἢ μιμούμενοι ἐτέρους· καὶ ὄνομα μὲν διὰ τὸ μὴ ἐς ὀλίγους, ἀλλ' ἐς πλείονας οἰκεῖν δημοκρατία κέκληται, μέτεστι δὲ κατὰ μὲν τοὺς νόμους πρὸς τὰ ἴδια διάφορα πᾶσι τὸ ἴσον, κατὰ δὲ τὴν ἀξίωσιν, ὡς ἕκαστος ἐν τῷ εὐδοκιμεῖ, οὐκ ἀπὸ μέρους τὸ πλεῖον ἐς τὰ κοινὰ ἢ ἀπ' ἀρετῆς προτιμᾶται, οὐδ' αὖ κατὰ πενίαν, ἔχων δέ τι ἀγαθὸν δρᾶσαι τὴν πόλιν, ἀξίωματος ἀφανεία κεκώλυται. | ἔλευθέρως δὲ τὰ τε πρὸς τὸ κοινὸν πολιτεύομεν καὶ ἐς τὴν πρὸς ἀλλήλους τῶν καθ' ἡμέραν ἐπιτηδευμάτων ὑποψίαν, οὐ δι' ὀργῆς τὸν πέλας, εἰ καθ' ἡδονὴν τι δρᾶ, ἔχοντες οὐδὲ ἀζημίους μὲν, λυπηρὰς δὲ τῇ ὄψει ἀχθηδόνας προστιθέμενοι. | ἀνεπαχθῶς δὲ τὰ ἴδια προσομιλοῦντες τὰ δημόσια διὰ δέος μάλιστα οὐ παρανομοῦμεν, τῶν τε αἰεὶ ἐν ἀρχῇ ὄντων ἀκροάσει καὶ τῶν νόμων, καὶ μάλιστα αὐτῶν ὅσοι τε ἐπ' ὠφελίᾳ τῶν ἀδικουμένων κεῖνται καὶ ὅσοι ἄγραφοι ὄντες αἰσχύνην ὁμολογουμένην φέρουσι.

38. »Καὶ μὴν καὶ τῶν πόνων πλείστας ἀναπαύλας τῇ γνώμῃ ἐπορισάμεθα, ἀγῶσι μὲν γε καὶ θυσίαις διητησίαις νομίζοντες, ἰδίαις δὲ κατασκευαῖς εὐπρεπέσιν, ὧν καθ' ἡμέραν ἢ τέρψις τὸ λυπηρὸν ἐκπλήσσει. | ἐπεσέρχεται δὲ διὰ μέγεθος τῆς πόλεως ἐκ πάσης γῆς τὰ πάντα, καὶ ξυμβαίνει ἡμῖν μηδὲν οἰκειότερα τῇ ἀπολαύσει τὰ αὐτοῦ ἀγαθὰ γιγνώμενα καρποῦσθαι ἢ καὶ τὰ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων.

39. »Διαφέρομεν δὲ καὶ ταῖς τῶν πολεμικῶν μελέταις τῶν ἐναντίων τοῖσδε. | τὴν τε γὰρ πόλιν κοινὴν παρέχομεν καὶ οὐκ ἔστιν ὅτε ξενηλασίαις ἀπείργομέν τινα ἢ μαθήματος ἢ θεάματος, ὃ μὴ κρυφθὲν ἂν τις τῶν πολεμίων ἰδὼν ὠφελῆθει. πιστεύοντες οὐ ταῖς παρασκευαῖς τὸ πλεόν καὶ ἀπάταις ἢ τῷ ἀφ' ἡμῶν αὐτῶν ἐς τὰ ἔργα εὐψύχῳ. |

καὶ ἐν ταῖς παιδείαις οἱ μὲν ἐπιπόνῳ ἀσκήσει εὐθύς νέοι ὄντες τὸ ἀνδρεῖον μετέρχονται, ἡμεῖς δὲ ἀνειμένως διαιτώμενοι οὐδὲν ἦσσαν ἐπὶ τοὺς ἰσοπαλεῖς κινδύνους χωροῦμεν. | τεκμήριον δέ οὔτε γὰρ Λακεδαιμόνιοι καθ' ἑαυτοῦς, 2
μετὰ πάντων δ' ἐς τὴν γῆν ἡμῶν στρατεύουσι, τὴν τε τῶν πέλας αὐτοὶ ἐπελθόντες οὐ χαλεπῶς ἐν τῇ ἀλλοτρίᾳ τοὺς περὶ τῶν οἰκείων ἀμυνομένους μαχόμενοι τὰ πλείω κρατοῦμεν. | ἀθροῖα τε τῇ δυνάμει ἡμῶν οὐδεὶς πω πολέμιος 3
ἐνέτυχε διὰ τὴν τοῦ ναυτικοῦ τε ἅμα ἐπιμέλειαν καὶ τὴν ἐν τῇ γῆ ἐπὶ πολλὰ ἡμῶν αὐτῶν ἐπίπεψιν· ἦν δέ που μορῖφ τινὶ προσμείξωσι, κρατήσαντές τέ τινας ἡμῶν πάντας αὐχοῦσιν ἀπεῶσθαι καὶ νικηθέντες ὑφ' ἀπάντων ἡσῆσθαι. | καίτοι εἰ ῥαθυμῖα μᾶλλον ἢ πόνων μελέτη καὶ μὴ 4
μετὰ νόμων τὸ πλεῖον ἢ τρόπων ἀνδρείας ἐθέλομεν κινδυνεύειν, περιγίγνεται ἡμῖν τοῖς τε μέλλουσιν ἀλγεινοῖς μὴ προκάμνειν, καὶ ἐς αὐτὰ ἐλθοῦσι μὴ ἀτολμοτέρους τῶν αἰεὶ μοχθούτων φαίνεσθαι.

40. » Καὶ ἐν τε τούτοις τὴν πόλιν ἀξίαν <οἶμαι> εἶναι θαυμάζεσθαι καὶ ἔτι ἐν ἄλλοις φιλοκαλοῦμεν γὰρ μετ' εὐτελείας καὶ φιλοσοφοῦμεν ἄνευ μαλακίας· πλούτῳ τε ἔργου μᾶλλον καιρῷ ἢ λόγου κόμπῳ χρώμεθα, καὶ τὸ πένεσθαι οὐχ ὁμολογεῖν τινὶ αἰσχρόν, ἀλλὰ μὴ διαφεύγειν ἔργῳ αἴσχιον. | ἐνι 2
τε τοῖς αὐτοῖς οἰκείων ἅμα καὶ πολιτικῶν ἐπιμέλεια, καὶ ἐτέρους <ἕτερα> πρὸς ἔργα τετραμμένοις τὰ πολιτικά μὴ ἐνδεῶς γινῶναι· μόνοι γὰρ τὸν τε μηδὲν τῶνδε μετέχοντα οὐκ ἀπράγμονοι, ἀλλ' ἀρχεῖον νομίζομεν, καὶ αὐτοὶ ἦτοι κρινομένοι γε ἢ ἐνθυμούμεθα ὀρθῶς τὰ πράγματα, οὐ τοὺς λόγους τοῖς ἔργοις βλάβην ἡγούμενοι. ἀλλὰ μὴ προδιδαχθῆναι μᾶλλον λόγῳ πρότερον ἢ ἐπὶ ἃ δεῖ ἔργῳ ἐλθεῖν. | διαφερόντως γὰρ δὴ 3
καὶ τότε ἔχομεν ὥστε τολμᾶν τε οἱ αὐτοὶ μάλιστα καὶ περὶ ὧν ἐπιχειρήσομεν ἐκλογίζεσθαι· ὁ τοῖς ἄλλοις ἀμαθία μὲν θράσος, λογισμὸς δὲ ὄκνον φέρει. κράτιστοι δ' ἂν τὴν ψυκῆν δικαίως κριθεῖεν οἱ τὰ τε δεινὰ καὶ ἡδέα σαφέστατα

γιγνώσκοντες καὶ διὰ ταῦτα μὴ ἀποτρεπόμενοι ἐκ τῶν κιν-
 4 δύνων. | καὶ τὰ ἐς ἀρετὴν ἠναντιώμεθα τοῖς πολλοῖς· οὐ
 γὰρ πάσχοντες εὖ, ἀλλὰ δορῶντες κτώμεθα τοὺς φίλους.
 5 βεβαιότερος δὲ ὁ δρᾶσας τὴν χάριν ὥστε ὀφειλομένην δι'
 εὐνοίας ᾧ δέδωκε σφίξειν· ὁ δ' ἀντοφείλων ἀμβλύτερος,
 εἰδὼς οὐκ ἐς χάριν, ἀλλ' ἐς ὀφείλημα τὴν ἀρετὴν ἀποδώ-
 σων. καὶ μόνοι οὐ τοῦ ξυμφέροντος μᾶλλον λογισμῷ ἢ τῆς
 6 ἐλευθερίας τῷ πιστῷ ἀδεῶς τινα ὠφελοῦμεν.

41. »Ξυνελών τε λέγω τὴν τε πᾶσαν πόλιν τῆς Ἑλλά-
 δος παιδευσιν εἶναι καὶ καθ' ἕναστον δοκεῖν ἄν μοι τὸν
 αὐτὸν ἄνδρα παρ' ἡμῶν ἐπὶ πλεῖστ' ἄν εἶδη καὶ μετὰ χαρί-
 των μάλιστ' ἄν εὐτραπέλως τὸ σῶμα αὐταρκες παρέχε-
 2 σθαι. | καὶ ὡς οὐ λόγων ἐν τῷ παρόντι κόμπος τάδε μᾶλ-
 λον ἢ ἔργων ἐστὶν ἀλήθεια, αὐτὴ ἢ δύναμις τῆς πόλεως,
 3 ἦν ἀπὸ τῶνδε τῶν τρόπων ἐκτησάμεθα, σημαίνει. | μόνη
 γὰρ τῶν νῦν ἀκοῆς κρείσσων ἐς πείραν ἔρχεται, καὶ μόνη
 οὔτε τῷ πολεμῷ ἐπελθόντι ἀγανάκτησιν ἔχει ὑφ' οἷων κα-
 κοπαθεῖ, οὔτε τῷ ὑπὲρ κατὰ μὲν ὡς οὐχ ὑπ' ἀξίων
 4 ἄρχεται. | μετὰ μεγάλων δὲ σημείων καὶ οὐ δὴ τοι ἀμάρ-
 τυρόν γε τὴν δύναμιν παρασχόμενοι τοῖς τε νῦν καὶ τοῖς
 ἔπειτα θαυμασθησόμεθα, καὶ οὐδὲν προσδεόμενοι οὔτε
 5 Ὀμήρου ἐπαινέτου οὔτε ὅστις ἔλεσι μὲν τὸ αὐτίκα τέρψει,
 τῶν δ' ἔργων τὴν ὑπόνοιαν ἢ ἀλήθεια βλάψει, ἀλλὰ πᾶσαν
 μὲν θάλασσαν καὶ γῆν ἐσβατὸν τῇ ἡμετέρᾳ τόλμῃ κατα-
 ναγκάσαντες γενέσθαι, πανταχοῦ δὲ μνημεῖα κακῶν τε
 6 κἀγαθῶν αἰδία ξυγκατοικίσαντες. | περὶ τοιαύτης οὖν πό-
 λεως οἶδε τε γενναίως δικαιοῦντες μὴ ἀφαιρεθῆναι αὐτὴν
 μαχόμενοι ἐτελεύτησαν, καὶ τῶν λειπομένων πάντα τινὰ
 εἰκὸς ἐθέλειν ὑπὲρ αὐτῆς κάμνειν.

42. »Διὸ δὴ καὶ ἐμήκυνα τὰ περὶ τῆς πόλεως, διδασκα-
 λίαν τε ποιούμενος μὴ περὶ ἴσου ἡμῖν εἶναι τὸν ἀγῶνα καὶ
 οἷς τῶνδε μηδὲν ὑπάρχει ὁμοίως, καὶ τὴν εὐλογίαν ἅμα
 2 ἐφ' οἷς νῦν λέγω φανεράν σημείους καθιστάς. | καὶ εἴρηται

Ο Περιάλης δεικνύον τάς έργα τῆς Ἀκροπόλεως.

αὐτῆς τὰ μέγιστα· ἃ γὰρ τὴν πόλιν ὕμνησα, αἱ τῶνδε καὶ τῶν τοιῶνδε ἀρεταὶ ἐκόσμησαν, καὶ οὐκ ἂν πολλοῖς τῶν Ἑλλήνων ἰσόρροπος ὥσπερ τῶνδε ὁ λόγος τῶν ἔργων φανεῖη. | δοκεῖ δέ μοι δηλοῦν ἀνδρὸς ἀρετὴν πρώτη τε μνηύουσσ καὶ τελευταία βεβαιούσα ἢ νῦν τῶνδε κατα-
 3 στροφή. καὶ γὰρ τοῖς τᾶλλα χεῖροσι δίκαιον τὴν ἐς τοὺς πολέμους ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀνδραγαθίαν προτίθεσθαι ἀγαθῷ γὰρ κακὸν ἀφανίσαντες κοινῶς μᾶλλον ὠφέλησαν
 4 ἢ ἐκ τῶν ἰδίων ἔβλαψαν. | τῶνδε δὲ οὔτε πλούτου τις τὴν ἔτι ἀπόλαυσιν προτιμήσας ἐμαλακίσθη οὔτε πενίας ἐλπίδι, ὡς κἂν ἔτι διαφυγῶν αὐτὴν πλουτήσκειν, ἀναβολὴν τοῦ δεινοῦ ἐποιήσατο· τὴν δὲ τῶν ἐναντίων τιμωρίαν ποθεινοτέραν αὐτῶν λαβόντες, καὶ κινδύνων ἅμα τόνδε κάλλιστον νομίσαντες ἐβουλήθησαν μετ' αὐτοῦ τοὺς μὲν τιμωρεῖσθαι, τῶν δ' ἐφίεσθαι, ἐλπίδι μὲν τὸ ἀφανὲς τοῦ κατορθώσκειν ἐπιτρέψαντες, ἔργῳ δὲ περὶ τοῦ ἤδη ὄρωμένου σφίσι αὐτοῖς ἀξιοῦντες πεποιθῆναι· καὶ ἐν αὐτῷ τὸ ἀμύνεσθαι καὶ παθεῖν κάλλιον ἡγησάμενοι ἢ τὸ ἐνδόντες σφῆζεσθαι, τὸ μὲν αἰσχρὸν τοῦ λόγου ἔφυγον, τὸ δ' ἔργον τῷ σώματι ὑπέμειναν, καὶ δι' ἐλαχίστου καιροῦ τύχης ἅμα ἀκμῇ τῆς δόξης μᾶλλον ἢ τοῦ δέους ἀπηλλάγησαν.

43. »Καὶ οἶδε μὲν προσηκόντως τῇ πόλει τοιοῖδε ἐγένοντο· τοὺς δὲ λοιποὺς χρὴ ἀσφαλεστέραν μὲν εὐχεσθαι, ἀτολμοτέραν δὲ μηδὲν ἀξιοῦν τὴν ἐς τοὺς πολεμίους διάνοιαν ἔχειν, σκοποῦντας μὴ λόγῳ μόνῳ τὴν ὠφελίαν, (ἦν τί ἂν τις πρὸς οὐδὲν χεῖρον αὐτοὺς ὑμᾶς εἰδότας μὴκύνει, λέγων ὅσα ἐν τῷ τοὺς πολεμίους ἀμύνεσθαι ἀγαθὰ ἔνσταν;) ἀλλὰ μᾶλλον τὴν τῆς πόλεως δύναμιν καθ' ἡμέραν ἔργῳ θεωμένους καὶ ἐραστὰς γιγνομένους αὐτῆς, καὶ ὅταν ὑμῖν μεγάλη δόξη εἶναι, ἐνθυμουμένους ὅτι τολμῶντες καὶ γινώσκοντες τὰ δέοντα καὶ ἐν τοῖς ἔργοις αἰσχυρόμενοι ἄνδρες αὐτὰ ἐκτήσαντο, καὶ ὁπότε καὶ πείρα του σφαλεῖεν, οὐκ οὖν καὶ τὴν πόλιν γε τῆς σφετέρας ἀρετῆς ἀξιοῦντες

στερίσκειν, κάλλιστον δὲ ἔρανον αὐτῇ προϊέμενοι. | κοινῇ 2
 γὰρ τὰ σώματα διδόντες ἰδίᾳ τὸν ἀγήρων ἔπαινον ἐλάμβανον καὶ τὸν τάφον ἐπισημότατον, οὐκ ἐν ᾧ κείνται μᾶλλον, ἀλλ' ἐν ᾧ ἡ δόξα αὐτῶν παρὰ τῷ ἐντυχόντι αἰεὶ καὶ λόγου καὶ ἔργου καιρῷ αἰείμνηστος καταλείπεται. | ἀνδρῶν γὰρ 3
 ἐπιφανῶν πᾶσα γῆ τάφος, καὶ οὐ στηλῶν μόνον ἐν τῇ οἰκείᾳ σημαίνει ἐπιγραφή, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ μὴ προσηκούσῃ ἄγραφος μνήμη παρ' ἐκάστῳ τῆς γνώμης μᾶλλον ἢ τοῦ ἔργου ἐνδiciaται. | οὓς νῦν ὑμεῖς ζηλώσαντες καὶ τὸ εὐδαιμον 4
 τὸ ἐλεύθερον, τὸ δὲ ἐλεύθερον τὸ εὐψυχον κρίναντες, μὴ περιορᾶσθε τοὺς πολεμικοὺς κινδύνους. | οὐ γὰρ οἱ κακο- 5
 πραγοῦντες δικαιότερον ἀφειδοῖεν ἂν τοῦ βίου, οἷς ἐλπίς οὐκ ἔστιν ἀγαθοῦ, ἀλλ' οἷς ἡ ἐναντία μεταβολὴ ἐν τῷ ζῆν ἔτι κινδυνεύεται καὶ ἐν οἷς μάλιστα μεγάλα τὰ διαφέροντα, ἦν τι πταισῶσιν. | ἀλγεινότερα γὰρ ἀνδρὶ γε φρόνημα 6
 ἔχοντι ἢ μετὰ τοῦ μαλακισθῆναι κάκωσις ἢ ὁ μετὰ ῥώμης καὶ κοινῆς ἐλπίδος ἅμα γιγνόμενος ἀναίσθητος θάνατος.

44. »Διόπερ καὶ τοὺς τῶνδε νῦν τοκέας, ὅσοι πάρεστε, οὐκ ὀλοφύρομαι μᾶλλον ἢ παραμυθῆσομαι· ἐν πολυτρόποις γὰρ ξυμφοραῖς ἐπίστανται τραφέντες, τὸ δ' εὐτυχές, οἳ ἂν τῆς εὐπρεπεστάτης λάχωσιν, ὥσπερ οἶδε μὲν νῦν, τελευτῆς, ὑμεῖς δὲ 2
 λύπης, καὶ οἷς ἐνευδαιμονῆσαι τε ὁ βίος ὁμοίως καὶ ἐντελευτῆσαι ξυνεμετρήθη. | χαλεπὸν μὲν οὖν οἶδα πείθειν ὄν, ὧν καὶ 2
 πολλάκις ἔξετε ὑπομνήματα ἐν ἄλλων εὐτυχίαις, αἷς ποτε καὶ αὐτοὶ ἠγάλλεσθε, καὶ λύπη οὐχ ὧν ἂν τις μὴ πειρασάμενος ἀγαθῶν στερίσκηται, ἀλλ' οὗ ἂν ἐθὰς γενόμενος ἀφαιρεθῆ. | καρτερεῖν δὲ χρὴ καὶ ἄλλων παίδων ἐλπίδι οἷς ἔτι ἡλικία 3
 τέκνωσιν ποιεῖσθαι· ἰδίᾳ τε γὰρ τῶν οὐκ ὄντων λήθη οἱ ἐπιγιγνόμενοὶ τισιν ἔσονται, καὶ τῇ πόλει διχόθεν, ἕκ τε τοῦ μὴ ἐρημοῦσθαι καὶ ἀσφαλεῖα ξυνοίσει· οὐ γὰρ οἷόν τε ἶσον τι ἢ δίκαιον βουλευέσθαι οἳ ἂν μὴ καὶ παῖδας ἐκ τοῦ ὁμοίου παραβαλλόμενοι κινδυνεύωσιν. | ὅσοι δ' αὖ παρηβήκατε 4
 τὸν τε πλείονα κέρδος ὄν ἠτύχεῖτε βίον ἠγεισθε καὶ τόνδε

βραχὺν ἔσσεσθαι, καὶ τῇ τῶνδε εὐκλείᾳ κουφίζεσθε. τὸ γὰρ φιλότιμον ἀγήρων μόνον, καὶ οὐκ ἐν τῷ ἀχρείῳ τῆς ἡλικίας τὸ κερδαίνειν, ὥσπερ τινὲς φασί, μᾶλλον τέρεται, ἀλλὰ τὸ τιμᾶσθαι.

45. »Παισὶ δ' αὖ, ὅσοι τῶνδε πάρεστε, ἢ ἀδελφοῖς ὄρῳ μέγαν τὸν ἀγῶνα· τὸν γὰρ οὐκ ὄντα ἅπας εἶωθεν ἐπαινεῖν, καὶ μόλις ἂν καθ' ὑπερβολὴν ἀρετῆς οὐχ ὁμοῖοι, ἀλλ' ὀλίγοι χεῖρους κριθείητε. | φθόνος γὰρ τοῖς ζῶσι πρὸς τὸ ἀντίπαλον, τὸ δὲ μὴ ἐμποδῶν ἀνανταγωνίστῳ εὐνοία τετίμηται. | εἰ δέ με δεῖ καὶ γυναικείας τι ἀρετῆς, ὅσαι νῦν ἐν χηρείᾳ ἔσσονται, μνησθῆναι, βραχεῖα παραινέσει ἅπαν σημανῶ. τῆς τε γὰρ ὑπαρχούσης φύσεως μὴ χεῖροσι γένεσθαι ὑμῖν μεγάλη ἡ δόξα καὶ ἧς ἂν ἐπ' ἐλάχιστον ἀρετῆς πέρι ἢ ψόγου ἐν τοῖς ἄρσεσι κλέος ᾗ.

46. «Εἴρηται καὶ ἐμοὶ λόγῳ κατὰ τὸν νόμον ὅσα εἶχον πρόσφορα, καὶ ἔργῳ οἱ θαπτόμενοι τὰ μὲν ἤδη κεκόσμηται, τὰ δὲ αὐτῶν τοὺς παῖδας τὸ ἀπὸ τοῦδε δημοσίᾳ ἢ πόλις μέχρι ἥβης θρέψει, ὠφέλιμον στέφανον τοῖσδέ τε καὶ τοῖς λειπομένοις τῶν τοιῶνδε ἀγῶνων προτιθείσα· ἄθλα γὰρ οἷς κεῖται ἀρετῆς μέγιστα, τοῖς δὲ καὶ ἄνδρες ἄριστοι πολυτεύουσι. | νῦν δὲ ἀπολοφυράμενοι ὄν προσήκει ἕκαστος ἀποχωρεῖτε».

ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΟΥ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Τὸ ΕΥΘΗΝΟΤΕΡΟΝ, ἀλλὰ καὶ ΠΟΛΥΤΙΜΟΤΕΡΟΝ

δῶρον τῶν γονέων πρὸς τὰ τέκνα

εἶναι

μία πλήρης σειρὰ Ἐκθέσεων.

Οἱ μαθηταὶ οἱ ἐπιθυμοῦντες νάποκτήσωσι τὸ πολύτιμον καὶ ζηλευτόν ὄπλον τούτου ἐν τῷ κόσμῳ βιβλίου.

Α'	Τεῦχος	Εὐθυμογραφήματα (*Ἐκδ. Β' ἐπιτηρημένη)	Δραχ. 10
Β'	>	Περὶ τὴν πατρίδα	> 10
Γ'	>	Λεύκωμα Σχολικῶν ἑορτῶν (*Ἐκδ. Β')	> 20
Δ'-Ε'	>	Διατριβαὶ (*Ἐκδ. Β' μετερρυθμισμένη)	> 10
ΣΤ'	>	Διηγήματα (*Ἐκδ. Β')	> 10
Ζ'	>	Εὐθυμογραφήματα	> 10
Η'	>	Ἀποφθέγματα (*Ἐκδ. Β')	> 10
Θ'	>	Οἱ Τρεῖς Ἱεράρχαι	> 10
Ι'	>	Τὸ βιβλίον	> 10
ΙΑ'	>	Περιγραφαὶ	> 10
ΙΒ'	>	Πόντοι, ὄνειρα, στοχασμοί.	> 10
ΙΓ'	>	Χριστοῦγεννα (*Ἐκδ. Β')	> 10
ΙΔ'	>	Ἅγιος Βασίλειος	> 40
ΙΕ'-ΙΗ'	>	Πανηγυρικοὶ (82 ἐν ὄλῳ, σελ. 320).	> 20
ΙΘ'-Κ'	>	Πάσχα	> 20
ΚΑ'-ΚΒ'	>	Ἐπιστολαὶ	> 20
ΚΓ'-ΚΔ'	>	Ἐπιτομὴ εὐτυχίας ;	> 20
ΚΕ'-ΚΖ'	>	Ἐκδρομαὶ { (Μυκῆναι, Ἄργος, Ναύπλιον, Τί- ρονε, Ἐπίδαυρος, Δελφοί, Μ. Σπῆ- λαιον, Καλάβρυτα, Ἄγ. Λάβρα)	> 25
ΚΗ'-ΚΘ'	>	Χρυσᾶ Λόγια { ('Ἡ Πειθαρχία—Τὸ γρῆμα— Σὺν Ἀθηνᾶ καὶ χεῖρα κίνει— 'Ἐπιστήμη καὶ Ἠθική κ.λ.π. σελ. 240, Ἐκθέσεις 120)	> 20
Λ' ΛΒ'	>	Χαρακτηρισμοὶ	> 30
ΛΓ' ΛΔ'	>	Εἰρήνη - Πόλεμος	> 20
ΛΕ' ΛΣΤ'	>	Ἐθνικοὶ Εὐεργεταὶ (καὶ ἐπιμνημόσυνοι λόγοι)	> 20
ΛΖ'-ΛΘ'	>	Μαθητικοὶ Παλμοὶ (*Ἐκθέσεις 140)	> 30
Μ'-ΜΑ'	>	Μεγαλεῖα τῆς φύσεως	> 25
ΜΒ'-ΜΓ'	>	Πραγματεῖαι	> 20

*Ὀλόκληρος ἡ σειρὰ δραχ. 400.

Διὰ τὸ ἐξωτερικὸν ἕκαστον Τεῦχ. δραχ. 15.

(ἀπηλλαγμένα ταχυδρομικῶν τελῶν ἀποστολῆς)

*Ἀκουροῦνται πᾶν προηγουμένου Τιμολόγιον.

Τὰ ὑπάρχοντα τεύχη ἀποστέλλονται παρ' ἡμῶν εἰς πάντα αἰτούντα μαθητὴν ἐπὶ προποστολῇ τοῦ ἀντιτίμου διὰ ταχυδρ. ἐπιταγῆς, ὅπως τῆς ὁποίας ἀναγράφονται τὰ παραγγελόμενα βιβλία. Ἡ παραγγελία ἀνάγκη νὰ περιλαμβάνῃ τρία τοὐλάχιστον βιβλία καὶ ἡ Διεύθυνσις τοῦ μαθητοῦ νὰ εἶναι πλήρης καὶ εὐανάγνωστος. Διὰ δέματος ἐπὶ ἀντικαταβολῇ ἀποστέλλονται βιβλία ἀξίας τοὐλάχιστον 100 δραχ. Τὸ τέλος ἀντικαταβολῆς, δραχ. 5, βαρύνει τὸν ἀγοραστήν.

Συνιστᾶτε τὰ καλὰ βιβλία εἰς πάντας τοὺς μαθητάς.

Ἡ Διεύθυνσις: Κόριον Δ. Γουδῆν

Ἀθῆνας, Ὀδοῦ Σφακίων 3.